

F S K

Verksamhetsberättelse 2021

Föreningens syfte

FSK arbetar för att tillvarata våra medlemmars intressen genom att:

- vara en opinionsbildande kraft när det gäller att försvara tidskrifternas särställning och genom lobbyarbetet för att förbättra deras villkor.
- föra medlemstidskrifters talan vid kontakter med myndigheter och organisationer, samt eftersträva rollen som remissinstans i för kulturtidskrifterna angelägna frågor.
- att bevaka medlemmarnas upphovsrättsliga intressen och vid behov agera som rådgivande part.
- att representera medlemstidskrifterna som kollektiv i internationella frågor.
- att främja svenska kulturtidskrifters spridning i såväl fysiska exemplar som i digital form.
- att utgöra en kunskapsbank kring allt som rör våra medlemmar och att sprida denna kunskap efter bästa förmåga.

FÖRENINGEN FÖR SVERIGES KULTURTIDSKRIFTERS (org. nr 897001-5882) främsta uppgift är att vara en gemensam röst för Sveriges kulturtidskrifter. Dessa tidskrifter utgör en viktig del av det demokratiska samtalet och idédebatten i vårt land. De bildar tillsammans en enorm kunskapsbank och mycket av det som skrivs i dem om kultur- och samhällsfrågor får starkt inflytande långt utanför de egna sidorna.

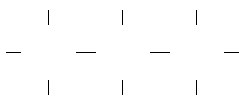
Vi arbetar för att synliggöra kulturtidskrifterna för en bredare målgrupp såväl nationellt som i ett internationellt sammanhang. FSK tillvaratar tidskrifternas intressen på olika vis, bland annat genom kontakt med myndigheter och andra aktörer som påverkar den marknad vi alla verkar inom.

Vi har 92 medlemstidskrifter av mycket varierande slag som arbetar utifrån olika förutsättningar: allt från ekonomiskt relativt framgångsrika tidskrifter med förhållandevis höga upplagor och anställda redaktörer, till mindre redaktioner som drivs helt av ideella krafter. Även ämnesmässigt är variationen stor. Ändå har de många gemensamma intressen och utmaningar. För FSK är det självklart att värna om såväl de stora som de mindre tidskrifterna och vi arbetar även för att underlätta tillväxten av nya tidskrifter. Det grundas ständigt nya tidskrifter inom de mest skilda ämnesområden och även dessa vill vi

stötta. Det är i tidskrifterna som diskussionen utvecklas och kunskap skapas samt nya skribenter skolas och etablerade kan utveckla sitt formspråk.

BEHOVET AV EN GEMENSAM RÖST och en samordnande kraft är stor, och behovet visar inga tendenser att avta. Många fysiska tidskrifter brottas med sjunkande prenumerantantal och det gäller att gemensamt hitta nya vägar till läsare, inte minst digitala sådana. Digitala publiceringar och alla de möjligheter som följer med dem ställer också nya frågor kring tidskrifternas roller och former. Vid sidan av de tidskrifter som huvudsakligen föreligger i tryck finns sedan mer än ett decennium flera nätbaserade tidskrifter, och de finns även varianter i podd- eller radioformat samt rörlig bild som delvis kan sorteras in under kulturtidskrift. En fråga för framtiden är var gränslinjen för vad en tidskrift egentligen är ska gå.

Olika typer av kringverksamheter, som poddar, seminarier och annat har också blivit allt vanligare för att få stabilitet och framåtrörelse i tidskrifternas verksamhet. Inom Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter diskuterar vi ständigt kring tidskrifternas villkor och utveckling. Att samla erfarenheter, sprida dem och bevaka vår omvärld är en av våra viktigaste uppgifter.

Omslagsbild: Årets vinnare! Bästa kulturtidskrift 2021 blev Aiolos.

Organisation

Antal medlemmar

Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter har under året organiserat ett nittiotal (92 vid årsskiftet) av landets kulturtidskrifter. Bland dessa finns såväl de välkända och uppmärksammade som mindre tidskrifter med små upplagor.

En aktuell översikt över FSK:s medlemmar finns på föreningens hemsida: www.fsk.net samt på vår sajt: kulturtidskrifter.se.

Styrelse och kansli

Styrelsen bestod under verksamhetsåret 2021 av: Siri Reuterstrand, ordförande (Alba.nu), Anders Bräck, kassör (Pequod/Mediaverkstaden Skåne), Andreas Engström (Critical point/Kokpunkten), Jonas Gilbert (Arche) och Hannah Ohlén Järvinen (Fronesis/Kris och kritik).

Föreningsrevisor har under året varit Johan Lindgren, Fronesis, valberedningen består tills vidare av styrelsen i samråd med våra medlemmar.

FSK HAR INGET FAST KONTOR, men har sin postadress och sitt säte på Södra Förstads-gatan i Malmö, där Mediaverkstaden Skåne och Tidskriftsbutiken också finns. Vi har ingen anställd kanslist. Föreningens löpande arbete sköts av styrelsen.

Möten

Även 2021 blev ett år präglad av den pågående pandemin. Styrelsens möten var övervägande digitala. De protokollförda mötena ägde rum 15 januari, 12 februari, 16 april, 20 augusti och 17 september. Styrelsen hade därutöver flera mindre ej protokollförda möten i oktober (i samband med utdelning av Årets kulturtidskriftspris, ett i november för att planera årets ansökningar till Kulturrådet och ett par kortare samtal via zoom i november och december.

Styrelsen håller förutom möten kontinuerligt kontakt via mail.

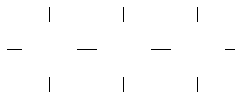
Delar av styrelsen hade också medverkat under ej protokollförda möten med representanter för Nätverkstan kulturtidskrifter kring olika ämnen som den uppskjutna nordiska redaktörsträffen, distributionsfrågor etc, likaså med Tidskriftsverkstan (tidigare med tillägget i Väst) och Mediaverkstan i Malmö.

Tack vare en liten lucka i restriktionerna kunde vi hålla vårt årsmöte 18 maj digitalt. På mötet deltog förutom styrelsen representanter för tidskrifterna FokusKina, Nutida Musik och Bildkonstnären.

Kommunikation

Kontakten med medlemmar sköts i första hand via mail. Mail med olika typer av information och frågor har gått ut under året. Det kan t ex handla om påminnelser om ansökningstider för bidrag, frågor till medlemmarna angående gemensamma angelägenheter etc.

Föreningen har två Facebooksidor, ett instagramkonto och en egen sida på nätet under domänen www.fsk.net, samt sajten www.kulturtidskrifter.se som samlar våra medlemmars rss-flöden. FSK har också ett twitterkonto, [@kulturtidskrift](https://twitter.com/kulturtidskrift). Styrelsen har dessutom i sitt dagliga arbete på många olika sätt direktkontakt med medlemmar. Vi finns också tillgängliga via mejl och telefon.

Årets verksamhet

Samarbeten

Till våra rutiner hör regelbundna träffar med Nätverkstan Kulturtidskrifter. FSK:s ordförande är även styrelsemedlem i Nätverkstan AB.

Tidskriftsverkstan (i Väst) och Mediaverkstaden Malmö är även de självklara samarbets- och samtalspartners, med vilka vi har regelbunden kontakt.

Föreningen har också ett pågående samarbete med våra nordiska systerorganisationer i Norge, Finland och Danmark.

FSK håller fortlöpande kontakt med Sveriges tidskrifter.

Vi har goda kontakter med Journalistförbundet som bland annat varit oss juridiskt behjälpliga. En av våra styrelsemedlemmar, Hannah Ohlén Järvinen, sitter även med som suppleant i styrelsen för deras riksorganisation.

Våra projekt – grundförutsättningarna

Som vanligt hade vi inför året formulerat ett antal projekt som vi sökte stöd för hos Kulturrådet. Föreningens ekonomi vilar tungt på de anslag vi kan få därifrån. Övriga inkomster är medlemsavgifter samt sponsring av kulturtidskriftspriset, från Samfundet De Nio.

I en större övergripande ansökan till Kulturrådet angavs följande delprojekt:

- **UTVECKLA FSK:S NÄRVARO PÅ NÄTET** för att förbättra dialogen med våra medlemmar och andra intresserade samt, som en del i detta, skapa en tydligare och bättre nyhets- och informationsbank för tidskriftsfrågor.
- Att **SKAPA MÖTEN MELLAN TIDSKRIFTSREDAKTÖRER** i syfte att diskutera och samla kunskap kring frågan om hur framtidens tidskrift kommer att se ut.
- **BOK- & BIBLIOTEKSMÄSSAN 2021.**
- **KULTURTIDSKRIFTSPRISET 2021.**
- Fortsätta **UTVECKLA SAMARBETET SOM SKER MELLAN DE NORDISKA TIDSKRIFTSFÖRENINGARNA** inom ramen för Nordisk kulturtidskriftsförening och andra former av nordiskt nätverkande, under 2021

främst i arbetet inför och under Nordisk redaktörsträff (planerad att ske i Bergen under våren 2022) Nordiska kulturtidskriftspriset 2021.

- Att samla kunskap om och försöka **HITTA VÄGAR ATT MINSKA DISTRIBUTIONSKOSTNADERNA** för främst mindre tidskrifter.

TOTALT SÖKTE VI för dessa projekt 328.200 kronor och beviljades 150.000. Vilket naturligtvis innebar att några av punkterna fick prioriteras ner.

UTÖVER DESSA PROJEKT – som vi räknar som vår basverksamhet – sökte vi för också för ytterligare ett par, fristående, projekt. Det var 112.500 för ”Strömmade tidskriftssamtal – Att kartlägga och lyfta olika perspektiv kring pandemiisolering” samt 58.000 för att hålla en ”Workshop om framtidens tidskrift: behovsanalys och strategi”. Båda dessa ansökningar fick tyvärr avslag.

DEN FÖRUNDESRÖKNING kring frågan om ett gemensamt skyltfönster, som vi tidigare fått anslag för och som skulle färdigställts under 2020 har bland annat på grund av pandemin, färdigställts och kompletterats under 2021. Förundersökningen kommer att presenteras under tidig vår 2022.

Annat sökt bidrag

Under 2021 erbjöd Kulturrådet möjlighet att söka extra krisbidrag för föreningar verksamma inom kultursektorn. FSK sökte för att som en symbolisk gest kunna subventionera medlemmarnas avgifter till föreningen. Vi erhöll 32.000 kr och kommer att med hjälp av dessa pengar som ett retroaktivt stöd för medlemmarna att rabattera 2022 års medlemsavgift med 50 procent.

Våra projekt – vad vi gjort

UTVECKLA FSK:S NÄRVARO PÅ NÄTET

Våra mål under året var att utveckla vår närvaro på sociala medier och att utveckla föreningens hemsida. Syftet med detta är att förbättra dialogen med våra medlemmar och andra intresserade samt skapa en tydligare och bättre nyhets- och informationsbank för tidskriftsfrågor.

Under hela året fortsatte vi arbetet med sajten Kulturtidskrifter.se där föreningens samtliga medlemmar finns representerade. Sidan visar RSS-flöden från de medlemmar som har ett sådant. Samtliga medlemstidskrifter visas upp med individuella presentationssidor som innehåller kontaktuppgifter och anvisningar om hur man gör om man vill prenumerera.

Vi har också på olika sätt använt våra Facebooksidor för att tipsa och informera våra medlemmar. Även denna verksamhet har stor utvecklingspotential.

Vi fortsatte också vårt arbete med den digitala tidskriftsfestivalen, tillsammans med Nätverkstan kulturtidskrifter. (Se egen punkt)

MÖTEN MELLAN TIDSKRIFTSREDAKTÖRER

Det finns ett stort intresse bland tidskrifterna för att mötas och samarbeta. Vi vill vara på denna gemensamma kraft och vidareutveckla den, till exempel genom att arrangera debattkvällar, möten och informationsträffar själva och i samarbete med andra aktörer som Sveriges Tidskrifter, Nätverkstan Kulturtidskrifter, Tidskriftsverkstaden och Tidskriftsbutiken i Malmö. Exempel på sådana träffar är den nordiska konferens som anordnades i november 2019 och som planerades till Bergen 2021, men ännu en gång flyttades fram, samt de möten som sker i samband med arrangemangen kring Årets kulturtidskriftspris. Fysiska möten på olika platser i landet ser vi som snabbaste vägen till kunskap om tidskrifternas villkor, ett effektivt sätt att förmedla denna kunskap och att finna medlen för att gemensamt stärka vår ställning.

2021 var planen att främst diskutera hur framtidens tidskrift kommer att se ut och i förlängningen av det hur vi kan hitta strategier för att utveckla mer hållbara vill-

Nicklas Sennererterg och Agnetha von Zeipel ur årets jury samtalande med representanter för de nominerade tidskrifterna vid utdelningen av Årest kulturtidskriftspris.

kor för tidskriftsmakare. Frågor gällande det utvidgade tidskriftsbegreppet, har blivit allt mer aktuella, inte minst under pågående pandemi då många valt att skapa mervärde för sina läsare genom poddande och digitala sändningar. I takt med att tidskriftsmakare vidgar sin digitala närvaro skapas nya gränsdragningsproblem för lagar och regelverk och för grunder för bidragssystem etc. Vår tanke var att anordna minst två träffar på olika platser. Tyvärr gick detta inte att genomföra, men vi hoppas kunna återkomma med mer konkreta planer under kommande verksamhetsår när pandemin lättat. Vi tror att det är mer givande att föra dessa diskussioner i fysiska rum.

Vi är ändå nöjda med att ha kunnat hjälpa flera tidskrifter att mötas för samtal i samband med utdelningen av årets kulturtidskriftspris och att vi tillsammans med våra samarbetspartners under året anordnat tre digitalt sända ”kulturtidskriftsfestivaler”. Här bör också nämnas vår medverkan i förberedelserna för Nordisk redaktörsträff #2. (Se egna punkter.)

BOK- & BIBLIOTEKSMÄSSAN 2021

Som vi alla vet blev det en mycket nedbantad fysisk bokmässa 2021. I och med detta förlorade vi både ett tillfälle att träffas och nätverka och ett viktigt tillfälle att synas.

Ett vanligt år brukar vi tillsammans med Nätverkstan kulturtidskrifter arrangera kulturtidskriftsmontern och det traditionella minglet med quiz en av kvällarna. I montern kan tidskrifterna visa upp sig,

och anordna program från scenen.

I samband med Bok & bibliotek i Göteborg brukar vi annonsera i Biblioteksbladet, med en uppmaning till biblioteken att prenumerera på kulturtidskrifter. Trots utebliven fysisk mässa gjorde vi detta även 2021.

DEN DIGITALA TIDSKRIFTSFESTIVALEN

För att i viss mån kompensera för den uteblivna synligheten under bokmässan har vi tillsammans med Nätverkstan kulturtidskrifter och Mediaverkstaden Skåne anordnat totalt fyra kulturtidskriftsfestivaler som samlat såväl tidskrifter som kulturtidskriftskunniga.

Under 2020 anordnade vi en festival i Malmö (Fronesis, Walden, Kritiker, Subaltern och Lyrikvännen).

Under 2021 ordnade vi en vårfestival i Göteborg (Arche, Meänmaa, Skriva, Lira, Röda Rummet och Ord&bild), en sommarfestival i Stockholm (Tydningen, Karavan, OEI, Hjärnstorm och Parnass) samt en vinterfestival som avrundade festivalen uppe i Umeå (Provins, Det grymma Svärdet, Pernilla Berglund, Mikael Berglund och Littfest).

Tidskriftsfestivalerna har noga kurerats och planerats för att vara så tillgängliga som möjligt. Vi har under festivalerna landat i nya frågeställningar som under 2022 kommer utmytna i en kulturtidskriftsdag kring kulturpolitik, porto och distribution samt synlighet. Denna planeras att genomföras i Samfundet De Nios trädgård under juni månad.

Anna Williams, ny ordförande i Samfundet De Nio, kulturtidskriftsprisets sponsor. Hon delade ut priset och höll ett anförande.

▷▷ Kulturtidskriftspriset 2021

Trots restriktioner kunde vi genomföra en traditionell utdelning av priset för Årets kulturtidskriftspris. Årets jury hade som vanligt utsetts av FSK:s styrelse och arbetade självständigt. Som brukligt låter vi juryns geografiska bas flyttas runt i landet och denna gång var det västra Sveriges tur. Jurymedlemmar var Kerstin Aronsson, Jerker Sagfors, Nicklas Sennerteg, Agneta von Zeipel och Lillemor Åkerman.

De nominerade tillkännagavs i samband med en bokmarknad utanför Lagerhuset i Göteborg. Bokmarknaden hölls som ett utomhusalternativ till bokmässarrangemangen under bokmässhelgen. Flera tidskrifter var på plats i vimlet och lyssnade när juryrepresentanten Kerstin Aronsson läste upp de nominerade och berättade om juryns motiveringar och hur deras arbete gått till.

Nicklas Sennerteg och Agneta von Zeipel representerade juryn vid utdelningen som enligt den inte längre så nya traditionen sker på Rönneells i Stockholm i oktober. 2021 närmare bestämt den 26:e oktober.

Tidskriften *Aiolos* blev lyckliga vinnare och på plats fanns Anna Williams, ny ordförande i Samfundet De Nio, prisets sponsor. Hon delade ut priset och höll ett anförande.

Anna Axfors, poet och kulturjournalist framförde ett komedinumner som baserades på årets nominerade tidskrifter.

De närvarande från juryn höll ett samtal med de nominerade tidskrifterna som förutom vinnaren *Aiolos* var tidskrifterna *Bazar Masarin*, *Dixikon*, *Filmrutan* och *Historiskan*.

På plats på Rönneells var också en publik, på ca 40 personer. Priset hade i år höjts till 50.000 kronor av Samfundet De Nio och som vanligt fick vinnarna också ett konstverk, denna gång var konstverket ett resultat av ett projekt titulerat *Joining Paths* där Åsa Norberg och Jennie Sundén studerat bild- och handskriftspedagogen Marion Richardsons övningar och undersökt tecknet som mönsterbild.

Sverige, en del av Norden

Som vanligt har vi under året hållit kontakt med våra systerorganisationer i Norge och Finland, främst via mejl. I dagsläget är det dessa två nordiska länder som har etablerade föreningar. (I Finland finns två, Tidskriftscentralen för svenskspråkiga tidskrifter och Kultti som främst organiserar de finskspråkiga.) I Danmark och på Island är de tidigare nationella föreningarna av olika skäl inte aktiva längre, men vi har i stället kontakt med enskilda tidskrifter.

En av sakerna som ivrigt diskuteras i mejltrådarna är hur och om vi ska fortsätta dela ut pris till årets nordiska kulturtidskrift. Priset skulle delats ut 2021 i samband med den planerade, men på grund av pandemin framflyttade redaktörsträffen i Bergen till 2022 (då träffen förhoppningsvis blir av). Priset delades senast ut 2019, till finska *Tuli & Savu* [eld & rök], då i FSK:s regi i Göteborg. Nominerade till nordiska priset är vinnarna i de respektive nationella tävlingarna. Någonting som på senare år komplicerats av att Kultti enbart utser en bästa tidskrift vartannat år. Hur reglerna ska se ut framöver är ännu inte helt avgjort.

I det konkreta planerandet för nästa nordiska redaktörsträff är vi självklart

med och bidrar med idéer tillsammans med representanter för de andra nordiska länderna. Samordnar gör som tidigare Nätverkstan.

Att kartlägga porto- och distributionsfrågor

Att försöka hålla koll på porto- och distributionsfrågor samt skapa förutsättningar för medlemmarna att kunna navigera i detta och utveckla hållbara distributionsformer är ett av våra mer långsiktiga projekt och som vi ser ett allt större behov av att ytterligare arbeta med.

Vi sökte ett utökad anslag för att kunna arvoda en eller två personer för att kunna fortsätta den kunskapsinhämtning i frågan som vi påbörjat med en mejlenkät 2020 där det blev tydligt hur våra medlemmar drabbats av höjda porton, och sedan sprida den kunskap och de tips vi kan få in. Enkäten visade bland annat att det fanns många olika sätt att handskas med portofrågan och att kunskapen om dessa olika alternativ var svåra att överblicka för de enskilda medlemmarna.

Att skicka fysiska exemplar av tryckta tidskrifter har länge varit en kostsam historia, och har sedan en tid tillbaka blivit än dyrare. Att anlita en distributör är ekonomiskt omöjligt för många kulturtidskrifter, i synnerhet de mindre som uppstår lägre eller inget stöd alls från Kulturrådet. Det avser såväl Nätverkstan Kulturtidskrifter som, i ännu högre grad, den nu sammanlagda distributören Tidsam/Interpress.

Vi kontaktas ofta av medlemstidskrifter som påtalar de radikala skillnaderna i kostnaden för distribution som råder. Många uttrycker en stark frustration över Tidsams monopolställning vad gäller distributionen till kiosker och liknande försäljningsställen.

Det har visat sig vara svårt för oss som förening att komma med generella råd till enskilda tidskrifter, men uppenbart är att det finns pengar att spara genom att undersöka olika utskicksmetoder och att kolla upp olika tryckeriers möjligheter att erbjuda tidskrifterna möjlighet att ta del av deras avtal med postdistributörer för sina utskick. Utvecklingen under 2021 gick mot ännu högre porton och en alltmer komplicerad marknad för postbefordran av såväl större utskick som enskilda exemplar av tidskrifter. Vi har under året försökt hålla oss underrättade om vad som händer och har fört diskussioner med flera berörda parter. En ny anledning till oro har dessutom dykt upp vid horisonten; stigande papperspriser och pappersbrist. Målet är att aktualisera dessa frågor ytterligare under 2022.

Vår övriga verksamhet

Som framgår av inledningen till verksamhetsberättelsen är ett övergripande syfte med Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter att vara en samlad röst för tidskrifterna. För att kunna vara en sådan måste vi ha kunskap och hålla oss à jour med vad våra medlemmar gör och tänker.

Det gångna året präglades ännu en gång för oss alla av coronapandemin. Föreningen fick svara på en del frågor utifrån, från medier och myndigheter, om hur tidskrifterna drabbats. Under hösten 2020 gjorde vi en enkät bland våra medlemmar för att få veta mer om vilka konsekvenser pandemin verkligen fått och hur eventuella stödinsatser nått fram.

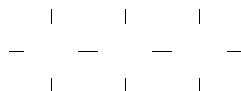
Av denna framgick tydligt att alla på olika sätt påverkas av coronakrisen, men att det yttrat sig väldigt olika. Det var en trend som höll i sig även under 2021. Vi har inte gjort någon ytterligare enkät, men våra fortlöpande kontakter med medlemstidskrifter visar på detta.

För de stora tidskrifterna, med viktiga inkomster från annonser, har intäkterna sjunkit. För de som brukar värva prenumeranter vid olika events, som releaser etc har dessa intäkter sjunkit rejält och

kontakten med läsare och eventuella blivande läsare blivit sämre. För några har den sänkta arbetsgivaravgiften under 2020 betytt en viss lättnad ekonomiskt. Men de allra flesta av dessa tidskrifter är fortsatt oroliga vad detta kan innebära på lång sikt. Effekterna av coronan kommer att kännas av under lång tid framöver. Flera tidskrifter har fått sin utgivning fördröjd, vilket naturligtvis er ekonomiska följder. En konsekvens som vi inte sett så mycket av ännu, men som troligtvis drabbar många medlemmar under innevarande och det kommande året är pappersbristen.

Som nämnts ovan sökte och fick FSK del av de krispengar som på grund av pandemin tilldelades kultursektorn och med hjälp av dessa pengar kommer 2022 års medlemsavgifter att subventioneras med 50 procent.

Intressant är dock att se hur många alternativa strategier som vuxit fram under pandemin, inte minst har kunskaperna om och användandet av digitala kanaler snabbt utvecklats. Vi ser med spänning fram emot att ta reda på vad det betyder för framtidens tidskrifter.

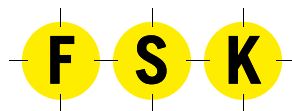

DET SAMLADE INTRYCKET AV ÅRET är att vi i styrelsen ser många stora uppgifter framför oss och att Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter har en viktig funktion att fylla som gemensam röst och samlande kraft för och en bro mellan kulturtidskrifterna. Trots att tidskrifterna verkar under mycket olika villkor finns det en hel del som förenar.

En övergripande strategi, som inte enbart utgår från de enskilda tidskrifternas unika behov är viktig när det gäller att hitta lösningar på de svårigheter tidskrifterna stöter på. Det är också ständigt lika viktigt att synas tillsammans och gemensamt göra oss synliga för en större publik och att gemensamt.

FSK:s styrelse:

*Siri Reuterstrand, Anders Bräck, Andreas Engström,
Jonas Gilbert och Hannah Ohlén Järvinen*

Föreningen för Sveriges kulturtidskrifter
(Org.nr. 897001-5882)
Verksamhetsåret 2021-01-01-2021-12-31